

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
комунального закладу «Центр надання соціальних послуг
Великохутірської сільської ради Золотоніського району Черкаської
області»**

16.07.2024

м. Черкаси, 2024 рік

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі - НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 16.07.2024 року групою НПМ здійснено відвідування комунального закладу «Центр надання соціальних послуг Великохутірської сільської ради Золотоніського району Черкаської області». Скорочене найменування: КЗ «ЦНСП Великохутірської сільської ради».

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Теплюк Максим Петрович, представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Черкаській області (керівник групи НПМ);

Строкань Сергій Ігоревич, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Шваля Костянтин Вадимович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Проценко Людмила Петрівна, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Відвідування здійснювалось вперше.

Керівництво комунального закладу «Центр надання соціальних послуг Великохутірської сільської ради Золотоніського району Черкаської області»:

Піскун Ольга Миколаївна, директор комунального закладу «Центр надання соціальних послуг Великохутірської сільської ради Золотоніського району Черкаської області»;

Широка Тетяна Антонівна, завідувач відділення стаціонарного догляду комунального закладу «Центр надання соціальних послуг Великохутірської сільської ради Золотоніського району Черкаської області»;

Комунальний заклад «Центр надання соціальних послуг Великохутірської сільської ради Золотоніського району Черкаської області», (далі – Центр) є бюджетною неприбутковою установою, рішення щодо утворення, ліквідації або реорганізації якої приймає сесія Великохутірської сільської ради.

Засновником Центру є Великохутірська сільська рада, місцезнаходження: 19854, Черкаська область, Золотоніський район, с. Великий Хутір, вул. Куниці, 32.

Центр володіє та користується майном, яке передано йому на праві оперативного управління Великохутірської сільської ради, юридичними та фізичними особами, а також майном, придбаним за рахунок коштів місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством.

Свою діяльність Центр здійснює на підставі Статуту, затвердженого рішенням Великохутірської ради Золотоніського району Черкаської області від 22.12.2020 № 3-13/ VIII.

Відповідно до Статуту Центр утворюється для проведення соціальної роботи та надання соціальних послуг особам/сім'ям, які належать до вразливих груп населення та/або перебувають у складних життєвих обставинах. Діяльність Центру відповідає критеріям діяльності суб'єктів, що надають соціальні послуги.

Кошторис, штатний розпис Центру затверджується виконавчим комітетом та сесією Великохутірської сільської ради.

Центр утримується за рахунок коштів, які відповідно до Бюджетного кодексу України виділяються з місцевих бюджетів на соціальний захист населення та соціальне забезпечення, інших надходжень, у тому числі від діяльності його структурних підрозділів, від надання платних соціальних послуг, а також благодійних коштів громадян, підприємств, установ та організацій, в тому числі із-за кордону.

Основними завданнями Центру є:

проведення соціально-профілактичної роботи, спрямованої на запобігання потраплянню в складні життєві обставини осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення;

надання особам/сім'ям комплексу соціальних послуг, яких вони потребують, відповідно до переліку послуг, затвердженого Мінсоцполітики, з метою мінімізації або подолання таких обставин.

Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання (далі – Відділення, Заклад) розраховане на 22 ліжко-місце.

Заклад розташований у одноповерховому будинку. Територія Центру огорожена та доглянута, наявні облаштовані місця для відпочинку на свіжому повітрі – альтанка з лавами.

У Відділенні, на день відвідування проживало 21 підопічний (14 жінок та 7 чоловіків), з них 7 осіб з інвалідністю, 1 особа недієздатна та 3 підопічних належать до внутрішньо переміщених осіб.

Обслуговування підопічних, відповідно до штатного розпису здійснюють, зокрема: завідувач відділенням – 1 шт.од; медична сестра – 1 шт.од; молодша медична сестра – 4 шт.од; соціальний робітник – 5 шт.од; фахівець із соціальної роботи – 1 шт.од; кухар – 2 шт.од, підсобний робітник – 1 шт.од; оператор котельні – 2 шт.од; санітарка-ванниця – 1 шт.од; та інші працівники.

Житлові приміщення обладнано протипожежною сигналізацією, вогнегасниками, водопроводом. На поверсі розташовано харчоблок з їдальною та коморою, складські та господарські приміщення.

Підопічні проживають в кімнатах по 2 - 3 особи, на поверсі є одна санітарна кімната з душем.

Вартість утримання в Закладі одного підопічного на день, на платній основі становить 389,97 грн.

Підопічні забезпечуються чотирьохразовим харчуванням. Вартість харчування на день 1 підопічного складає 113,31 грн., вартість медичних препаратів на місяць на 1 людину складає 330,19 грн.

Первинну медичну допомогу підопічні отримують відповідно до декларацій, укладених з сімейним лікарем, згідно з Порядком вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та форми декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.03.2018 № 503.

Окрім того, заклад уклав договір на надання медичних послуг з КНП «Драбівський центр первинної медико-санітарної допомоги» Драбівської селешної ради.

У кожного підопічного є ліжко, приліжкова тумба. У кімнатах є також шафи для одягу. У житлових кімнатах достатнє природне освітлення.

Члени групи НПМ здійснили конфіденційне опитування усіх підопічних, ознайомились з особовими справами отримувачів соціальних послуг, оглянули житлові та допоміжні приміщення, медичний кабінет, санвузол та харчоблок.

З кожним підопічним укладено договір про надання соціальних послуг. Скарг на неналежне поводження, застосування жорстоких або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, від підопічних не надходило.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. У ході відвідування встановлено, що у закладі відсутні захисні споруди (укриття) та будь-які обладнані приміщення, які мають забезпечувати можливість безпечного перебування підопічних у разі оголошення повітряної тривоги або обстрілів, що не відповідає вимогам пункту 7 розділу XVII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198, та абзацу другому підпункту 2 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185.

Під час сигналу «Повітрина тривога» для забезпечення безпеки підопічних працівники Закладу застосовують «Правило двох стін».

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України, статті 283 та 284 Цивільного кодексу України).

2. У відділенні відсутні приміщення ізолятора для підопічних, що мають симптоми інфекційних захворювань, метою якого є попередження поширення інфекційних захворювань, що порушує вимоги статті 21 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб».

3. У житлових кімнатах закладу відсутні кнопки виклику персоналу. У разі виникнення потреби в екстреній медичній допомозі у ліжкових хворих та

маломобільних підопічних виникає проблема у швидкому та своєчасному зверненні за допомогою до працівників відділення.

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України»).

4. В стаціонарному відділенні виявлено, що у частині житлових кімнат не дотримується норма площі на одного підопічного. Згідно із пунктом 6.1.1.1 Державних будівельних норм «Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення» ДБН В.2.2-18:2007 - для осіб, спроможних самостійно пересуватися, і для осіб, що пересуваються на кріслах колісних з розрахунку не менше відповідно 8 м² і 10 м² на людину, але не менше 10 м² і 12 м² - в одномісних; для лежачих хворих - не менше 8 м² на людину, але не менше 9 м² - в одномісних.

5. Пунктом 9 Порядку забезпечення допоміжними засобами реабілітації (технічними та іншими засобами реабілітації) осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення і виплати грошової компенсації вартості за самостійно придбані такі засоби, їх переліку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2012 р. № 321 передбачено, що особи з інвалідністю забезпечуються ліжками з ручним регулюванням або з електричним регулюванням та протипролежневими матрацами. Натомість не всі ліжкові хворі мають протипролежневі матраци.

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (статті 9, 18 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, стаття 25 Закону України «Про психіатричну допомогу»).

6. Відділення є недостатньо пристосованим для забезпечення потреб осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення у відповідності до Державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» (далі – ДБН). Приміщення Відділення не обладнані засобами безпеки, орієнтування, отримання інформації для осіб із порушенням зору. Будівля Відділення не оснащена попереджувальними контрастними смугами, повністю відсутні тактильні елементи доступності, що порушує вимоги ДБН. Коридори закладу не обладнані поручнями, що суперечить пункту И.3.1.8 ДБН В.2.2-18:2007 (зі зміною № 1 і зміною № 2).

Порушення права осіб на гідні умови тримання (стаття 25 Загальної декларації прав людини, стаття 28 Конституції України).

7. Відповідно до пункту 11.9 ДБН В.2.2-40:2018 окремі санітарно-гігієнічні приміщення повинні бути обладнані тривожною сигналізацією. Кнопка сигналізації повинна передбачати можливість користування нею людиною, яка сидить у кріслі колісному (на унітазі або користується душем, яка впала і або лежить у будь-якому місці на підлозі). У той же час, у санітарно-гігієнічних приміщеннях закладу тривожна сигналізація відсутня.

Порушення права на повагу до приватного і сімейного життя (стаття 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 32

Конституції України, статті 14 та 22 Конвенції про права осіб з інвалідністю).

8. В закладі не створено умов приватності при здійсненні санітарно-гігієнічних процедур ліжкових хворих та задоволенні фізіологічних потреб підопічних, що відносяться до маломобільних груп населення та використовують санітарний стілець в кімнаті. Таким чином підопічні змушені задовольняти фізіологічні потреби в житлових кімнатах у присутності інших підопічних. Пунктом 34 Стандартів КЗК рекомендовано розміщувати сантехнічне обладнання таким чином, щоб підопічний міг бути наодинці сам із собою.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Черкаській обласній військовій адміністрації:

1.1. Вжити невідкладних заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності;

1.2. Забезпечити контроль за додержанням прав підопічних відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання комунального закладу «Центр надання соціальних послуг Великохутірської сільської ради Золотоніського району Черкаської області»;

1.3. Розглянути можливість виділення коштів для облаштування укриття на території закладу з дотриманням вимог наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту».

2. Великохутірській сільській раді об'єднаної територіальної громади Черкаської області:

2.1. Облаштувати укриття згідно з вимогами наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту»;

2.2. Забезпечити контроль за усуненням порушень, виявлених в ході відвідування відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання комунального закладу «Центр надання соціальних послуг Великохутірської сільської ради Золотоніського району Черкаської області».

3. Директору комунального закладу «Центр надання соціальних послуг Великохутірської сільської ради Золотоніського району Черкаської області»:

3.1. Вжити заходів щодо усунення порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду у відділенні, виявлених під час відвідування, та їх недопущення у подальшій діяльності;

3.2. Вирішити питання щодо облаштування приміщення ізолятору у відділенні;

3.3. Кімнати, у яких проживає більше, ніж одна особа, облаштувати медичними ширмами для дотримання права підопічних на приватність;

3.4. Обладнати житлові кімнати закладу кнопками виклику персоналу.

Додатки: фотоматеріали на 1 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ

**Представник Уповноваженого
Верховної Ради України з прав
людини у Черкаській області**

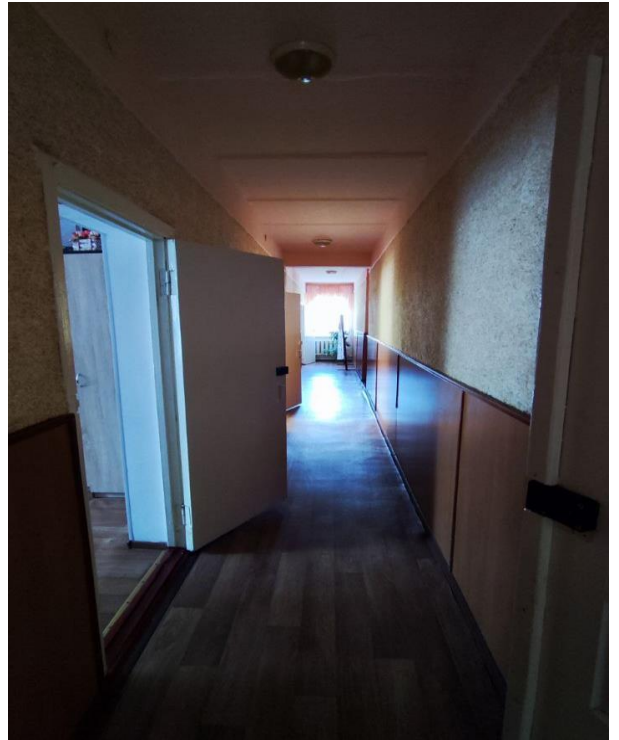

Максим ТЕПТЮК

Φοτο Νο 1

Φοτο Νο 2

Φοτο Νο 3

